

Protocol meerpresteerders

Kindercampus King, 9-2018
Oostelijk Halfrond 441 1183 EZ Amstelveen

inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Algemeen	3
1.1	Doel van het protocol	3
1.2	Doelgroepen	3
1.3	Visie van Kindercampus King	3
1.4	Evaluatie	3
Hoofdstuk 2	Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong	4
2.1	Omschrijving	4
2.2	Signaleren van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong	4
2.3	Begeleiden van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong	4
2.4	Evaluatie	4
Hoofdstuk 3	Meerpresterende leerlingen in de midden en bovenbouw	5
3.1	Kenmerken van meerpresterende leerlingen in de midden- en bovenbouw	5
3.4	Interne begeleiding buiten de klas:	6
3.5	Externe mogelijkheden:	7
Hoofdstuk 4	Begeleiding	7
Hoofdstuk 5	Evaluatie	7
	Bijlage gebruikte meerpresteerders materialen:	8

Hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Doel van het protocol

Dit protocol is een leidraad voor leerkrachten met als doel om voor meerpresterende leerlingen extra maatregelen te treffen zodat zij hun in potentie aanwezige vaardigheden in voldoende mate kunnen ontwikkelen. Het is van belang dat we als school het leerstofaanbod aanpassen aan de leerbehoefte van elke leerling, zo ook de meerpresterende leerling. Leerling, ouders en school zijn hierin een belangrijke driehoek. Dit protocol maakt deel uit van het zorgplan van de school.

1.2 Doelgroepen

In deze alinea beschrijven we wat we onder meerpresteren verstaan en welke leerlingen daar onder vallen.

De kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong wordt door de methode “Onderbouwd” gesignaleerd en daar wordt het leeraanbod op aangepast.

De midden- en bovenbouwleerlingen worden gesignaleerd door methode afhankelijke en methode-onafhankelijke toetsen. Aan de hand daarvan wordt het onderwijs op drie niveaus aangeboden. De meerpresterende leerling werkt op het hoogste niveau vanuit het aanbod van de methode. Hun leertempo en intelligentie is hoger dan gemiddeld.

De meerpresterende leerling beschikt in hoge mate over de volgende drie persoonlijkheidsfactoren: intelligentie, creativiteit en doorzettingsvermogen. Daarnaast is een stimulerende thuisomgeving behulpzaam voor deze leerling om deze capaciteiten om te kunnen zetten in prestaties.

Daarnaast zijn er leerlingen die hoogbegaafd zijn. Deze leerlingen, de daarbij horende onderwijs behoeften en de behandeling behoeven extra zorg; derhalve wordt er in samenspraak met de ouders, leerkracht en intern begeleider een individueel plan gemaakt.

1.3 Visie van Kindercampus King

Kindercampus King heeft een eigen definitie geformuleerd voor de term “meerpresteerder”. De definitie is afgestemd op de leerling populatie en daarmee school specifiek.

Onder meerpresteerder verstaat de school een leerling die ingedeeld is in aanpak ***, hierin bovengemiddelde resultaten behaalt en snel en nauwkeurig werkt. Deze leerling kan verrijking van de lesstof aan.

Een meerpresteerder kan ook op een enkel vak bovengemiddeld presteren. Het leerstofaanbod kan op dat vak afgestemd worden aan de leerbehoefte van de leerling.

1.4 Evaluatie

Het protocol wordt opgesteld in de kwaliteitskring meerpresteerders en één keer per jaar door de verschillende bouwen geëvalueerd en teruggekoppeld naar het MT.

Hoofdstuk 2 Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong.

2.1 Omschrijving

Een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong:

- ❖ leert en begrijpt instructies/lesstof snel, heeft een goed geheugen
- ❖ is perfectionistisch. Snel gefrustreerd als iets niet lukt
- ❖ zoekt vaak oudere kinderen op
- ❖ heeft behoefte aan duidelijkheid, regelmaat en overzicht
- ❖ legt logische verbanden
- ❖ is taakgericht en leert bij voorkeur zelfstandig
- ❖ bepaalt graag zelf
- ❖ neemt graag de leiding, legt graag uit
- ❖ goed taalgebruik (associaties, context)
- ❖ is inlevend en sociaal
- ❖ lijkt brutaal of eigengereid

2.2 Signaleren van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Groep één en twee werken met de methode “Onderbouwd”. Binnen deze methode zijn de volgende gegevens van de leerling van belang om het over een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong te spreken:

- ❖ individuele- en groepsobservaties
- ❖ gegevens uit signaleringslijsten vanuit “Onderbouwd”
- ❖ uitkomsten vanuit cito LVS toetsen
- ❖ informatie van ouders over de voorschoolse ontwikkeling
- ❖ informatieoverdracht vanuit de peuterspeelzaal

2.3 Begeleiden van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Na signalering kan het duidelijk zijn dat er sprake is van een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong voor wie een uitdagender onderwijsaanbod nodig is. Als een doel behaald is zijn er vanuit de methode “Onderbouwd” verdiepende opdrachten. Met de in de klas aanwezige ontwikkelingsmaterialen worden deze verdiepende opdrachten gegeven die andere vaardigheden vereisen. Ook is er specifiek meerpresteerders materiaal aanwezig. In de weektaak is het werk van de meerspresteerder terug te vinden.

2.4 Evaluatie

Bij het eerste en tweede rapport worden de vorderingen van deze kleuters geëvalueerd. In de rapporten van de leerling wordt vermeld waaraan gewerkt is.

Bij de evaluatie wordt gekeken naar het welbevinden van de leerling, eventuele problemen in de aanpak en of de doelstellingen bereikt zijn.

Hoofdstuk 3 Meerpresterende leerlingen in de midden en bovenbouw

3.1 Kenmerken van meerpresterende leerlingen in de midden- en bovenbouw

We omschrijven meerpresterende leerlingen als volgt:

- ❖ heeft een duidelijke didactische voorsprong op leeftijdsgenoten
- ❖ heeft een goed technisch- en begrijpend leesniveau
- ❖ heeft minder tijd nodig om de reguliere lesstof eigen te maken
- ❖ is snel van begrip
- ❖ heeft een goed geheugen
- ❖ heeft een brede belangstelling
- ❖ heeft een rijke woordenschat
- ❖ heeft een goede concentratie en kan goed zelfstandig werken
- ❖ vanuit het LVS komen voornamelijk A I en II scores

3.2 Signaleren van meerpresterende leerlingen

Signaleren van een meerpresterende leerling vindt plaats op de volgende manieren:

- ❖ hoge prestaties op methode en niet methode gebonden toetsen (LVS AI en AII scores)
- ❖ observaties door de leerkracht (veel algemene kennis, interesses, goede executieve functies.)
- ❖ het volgen van de werkhouding en sociaal-emotionele ontwikkeling
- ❖ door gesprekken met ouders
- ❖ door gesprek met IB tijdens groepsoverleg als het vermoeden bestaat dat het een hoogbegaafde leerling betreft.
- ❖ bij het vermoeden van een hoogbegaafde (onderpresterende) leerling het invullen van formulier "observatiegroep B 3.1 uit het SIDI-R protocol, intern begeleider pakt de begeleiding van deze leerling op

NT2 leerlingen, die logischerwijze nog geen I scoren op begrijpend lezen, maar waarvan er een vermoeden is dat zij meerpresterend zijn, worden in de groepsbespreking besproken en dan kan het onderwijsaanbod worden aangepast.

Soms is het nodig om verder onderzoek te doen om te achterhalen of er sprake is van onderpresteren bij een leerling met meer mogelijkheden. In dit geval is er sprake van een zorgleerling en wordt overlegd met de ouders en met het kind. Ook kunnen er aanvullende signaleringslijsten ingevuld worden in samenwerking met de ouder, leerkracht en de intern begeleider. In het kader van passend onderwijs zou een extern bureau ingeschakeld kunnen worden om meer te weten te komen over de begaafdheid om zo een passend plan op te kunnen stellen.

3.3 Algemene uitgangspunten; compacten, verbreden/verdiepen en versnellen

Voor de boven genoemde meerpresterende leerlingen zijn er drie specifieke maatregelen die hieronder uitgebreider aan bod komen.

❖ Compacten:

Vanuit de taal- en rekenmethodes is aangegeven welke lessen er zeker nodig zijn om aan het basisarrangement te voldoen. Het doel van compacten is tweeledig; het biedt een korte instructie en herhaling die nodig is om aan het basisarrangement te voldoen. Daardoor wordt er tijd vrijgemaakt om te werken aan het verdiepte arrangement. Het verdiepte arrangement staat beschreven binnen de taal,- en rekenmethode. De leerkracht kan de meerpresterende leerling binnen de methodes meenemen. Binnen de

gebruikte instructiemethode die de KCKing hanteert kan instructietijd voor meerpresterende leerlingen vrij gemaakt worden (ten minste één moment in de week).

❖ **Verbreden/verdiepen:**

In principe wordt er niet vooruit gelopen op de groep, tenzij anders besloten wordt.

- De aangeboden lesstof moet op passend niveau zijn.
- De lesstof moet passen bij de leerling.
- Voldoende uitdaging bieden en een beroep doen op creativiteit en hogere denkvermogens.
- Beroep doen op versterken van executieve functies.

Bij verdieping gaat er dieper in op de al aangeboden leerstof. De leerkracht kan opdrachten gedifferentieerd aanbieden en andere eisen stellen aan de uitvoering bij een meerpresterende leerling.

Onder verbreden verstaan we het aanbieden van aanvullende leerstof. Binnen de school zijn een aantal materialen aanwezig die passend bij de leerling ingezet kunnen worden. Deze materialen kunnen naast de lesmethoden gebruikt worden.

(De materialen en methoden staan beschreven in de bijlage materialen.)

❖ **Versnellen:**

Door vooraf te toetsen kan gekeken worden in hoeverre de leerling de lesstof al beheerst. Er kan dan gekozen worden voor het weglaten van oefen- en herhalingsstof zodat er tijd vrij komt voor een ander passend aanbod voor deze leerling. Wel moet de leerling voldoen aan het minimale pakket om de aangeboden lesstof te onderhouden.

- Deze leerling scoort hoog bij zowel de methode gebonden als de cito LVS toetsen
- De leerkracht neemt contact op met intern begeleider over deze leerling
- De intern begeleider neemt PDO af om voorsprong te kunnen bepalen
- De leerling krijgt een aangepast lesprogramma binnen de eigen jaargroep. Dit lesprogramma is opgenomen in het groepsplan. In de bijlage staat omschreven welke lesstof extra kan worden aangeboden met behoud van de voortgang binnen de jaargroep

Vrijgekomen lestijd kan ook ingezet worden om de 'zwakke' vakken op een hoger niveau te brengen.

❖ **Versnellen als zijnde naar de volgende groep:**

Versnellen gebeurt alleen na intensief overleg tussen school (leerkracht, intern begeleider en directie) en ouders en kind. Een externe partner kan hierin ook geraadpleegd worden.

- Er moet in ieder geval een A1 score op begrijpend lezen en rekenen behaald zijn.
- De voorsprong moet zichtbaar zijn over een langere periode.
- Leerkracht is handelingsverlegen om de leerling binnen de huidige jaargroep passende leerstof te verstrekken.
- Leerling is ongelukkig in de huidige groep.
- De versnelling mag de sociaal-emotionele ontwikkeling nu en in de toekomst niet schaden.

3.4 Interne begeleiding buiten de klas:

De interne begeleider heeft eenmaal per maand de gelegenheid om meerpresterende leerlingen buiten de klas te begeleiden. Hierbij ligt het accent op onderzoeksvaardigheden en bij de bovenbouw ook op vaardigheden die nodig zijn in het voortgezet onderwijs.

3.5 Externe mogelijkheden:

Binnen Amstelwijs is het mogelijk om een leerling voor een dagdeel te plaatsen in de externe plusklas. Een leerling komt o.a. in aanmerking voor aanmelding bij de externe plusklas als:

- ❖ De leerkracht in overleg met de intern begeleider handelingsverleggen is in het bieden van passend onderwijs voor betreffende leerling
- ❖ Er een vermoeden is van onderpresteren
- ❖ De leerling sociaal en emotioneel voordeel kan halen uit plaatsing op de externe plusklas
- ❖ Er een positieve invloed kan zijn op het gedrag dat de leerling laat zien.

Bovenstaand geldt ook in het geval dat ouders hun kind willen aanmelden bij een particuliere plusklas. School zal dan de afweging moeten maken of voor betreffend kind het missen van onderwijsuren op school meer dan goed wordt gemaakt door het onderwijs van de externe klas

Hoofdstuk 4 Begeleiding

De begeleiding van meerpresterende leerlingen wordt in eerste instantie vorm gegeven door de leerkracht. Mocht deze begeleiding niet toereikend zijn, dan worden de intern begeleider en de ouders meegenomen in het overleg.

De leerkracht signaleert, stelt aangepaste doelen en past de leerstof zo aan dat de leerling gemotiveerd en uitgedaagd blijft. Het betreft hier leerlingen die het *** ster aanbod vanuit de methoden overstijgen. Daarnaast kan de leerkracht kiezen voor individuele aanpassingen; namelijk het aanbieden van lesstof passend bij individuele interesses van de leerling. Hiervoor gaat de leerkracht in gesprek met de leerling om tot een juiste keuze van de leerstof te komen.

Mocht een leerkracht er niet uitkomen in de begeleiding van een meerpresterende leerling of is er vermoeden van een "onderpresterende" leerling, dan wordt samen met de intern begeleider en de ouders besproken hoe deze leerling verder te begeleiden.

Hoofdstuk 5 Evaluatie

- ❖ De leerkracht evalueert met de leerling middels kindgesprekken. De leerling evalueert met de ouders tijdens de daarvoor geplande oudermomenten (voortgangsgesprekken) of tussentijds als de situatie daarom vraagt
- ❖ Leerkrachten en intern begeleider evalueren betreffende meerpresterende leerlingen tijdens de groepsoverleggen, in principe 3x per jaar. Bij behoefte aan meer momenten worden deze ingepland. In de rapporten van de leerling wordt vermeld waaraan gewerkt en hoe de beoordeling van het gemaakte werk is.
- ❖ Goede overdracht naar volgende leerkracht om continuïteit te waarborgen is noodzakelijk.
- ❖ Bij plaatsing op externe plusklas is evaluatie met begeleider van plusklas gewenst.
- ❖ Tijdens een groepsbespreking wordt de meerpresterende leerling besproken, hierbij wordt gekeken naar eventuele knelpunten. Zijn de aanpassingen in de leerstof goed gekozen. Zijn de doelstellingen bereikt? Moet het plan aangepast of bijgesteld worden? Hoe is het welbevinden van de leerling?

Bijlage gebruikte meerpresteerders materialen:

Groep 3;

- ❖ Zon aanpak en zon spellen behorend bij VLL
- ❖ Humpie Dumpie begrijpend lezen
- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ Kinheim; Zo in de ZOO, Het Circus
- ❖ Plustaak taal en lezen 3/4
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau

Groep 4

- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ 3 ster werkboek bij Estafette
- ❖ Kinheim; Zo in de ZOO, Het Circus, De riddertijd, Mijn eigen wereld, Het dierenrijk
- ❖ Plustaak taal en lezen 3/4
- ❖ Plustaak taal en lezen 4/5
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau

Groep 5

- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ 3 ster werkboek bij Estafette
- ❖ Kinheim; De riddertijd, Mijn eigen wereld, Het dierenrijk, Reis om de wereld
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau
- ❖ verwerking op niveau bij Da Vinci

Groep 6

- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ 3 ster werkboek bij Estafette
- ❖ Kinheim; Overal dieren, Reis om de wereld
- ❖ Topklassers; Spaans, Frans
- ❖ Zinderreeks, set info boeken met werkboekjes op thema
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau
- ❖ verwerking op niveau bij Da Vinci

Groep 7

- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ 3 ster werkboek bij Estafette
- ❖ Kinheim; Amsterdam, Reis om de wereld, Evolutie, Overal dieren, Journalistiek, Taaldieren, Sprookjes en Fabels.
- ❖ Topklassers; Spaans, Frans, Natuurverschijnselen, Sterrenkunde, biologie
- ❖ Zinderreeks, set info boeken met werkboekjes op thema
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau
- ❖ verwerking op niveau bij Da Vinci

Groep 8

- ❖ 3 ster werkboek bij WIG
- ❖ 3 ster werkboek bij Estafette
- ❖ Kinheim; Amsterdam, Reis om de wereld, Evolutie, Overal dieren, Journalistiek, Taaldieren, Sprookjes en Fabels.
- ❖ Topklassers; Spaans, Frans, Natuurverschijnselen, Sterrenkunde, biologie
- ❖ inlog squala met materiaal op niveau
- ❖ verwerking op niveau bij Da Vinci